

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 9 stycznia 1959 r.

w sprawie zasad systemu finansowego zjednoczeń.

Na podstawie § 36 ust. 1 pkt 4 uchwały nr 392 Rady Ministrów z dnia 13 października 1958 r. w sprawie zasad podziału zysku, różnic wyrównawczych, pokrywania strat, finansowania środków obrotowych, inwestycji i kapitalnych remontów w przedsiębiorstwach przemysłu oraz zasad gospodarki finansowej zjednoczeń przemysłu na 1959 r. (Monitor Polski Nr 88, poz. 491) i w związku z uchwałą nr 128 Rady Ministrów z dnia 18 kwietnia 1958 r. w sprawie zmian struktury organizacyjnej państwowego przemysłu kluczowego, zarządza się, co następuje:

I. Przepisy ogólne.

§ 1. Zarządzenie dotyczy jednostek nadrzędnych nad przedsiębiorstwami państwowymi rozliczającymi się z budżetem centralnym, utrzymywanych z wpłat należących do nich przedsiębiorstw, zwanych w dalszym ciągu „zjednoczeniami”.

II. Składniki majątkowe i zasady pokrywania wydatków administracyjnych zjednoczeń.

§ 2. 1. Zjednoczenie dysponuje majątkiem (własnymi środkami trwałymi i obrotowymi), który stanowią:

- 1) fundusz statutowy,
- 2) fundusz administracyjny.

2. Fundusz statutowy stanowi równowartość środków trwałych i nakładów inwestycyjnych w obiektach obcych, liczonych w wartości początkowej.

3. Fundusz administracyjny tworzy się z wpłat przedsiębiorstw należących do zjednoczenia.

4. Wpłaty przedsiębiorstw, o których mowa w ust. 3, wpływają na rachunek rozliczeniowy funduszu administracyjnego we właściwym oddziale banku finansującego. Z rachunku tego zjednoczenie pokrywa swoje wydatki administracyjne.

5. Oprócz rachunku rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 4, zjednoczenie może posiadać we właściwym oddziale banku finansującego następujące bankowe rachunki:

- 1) rachunek rozliczeń z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat (dla przedsiębiorstw należących do zjednoczenia),
- 2) rachunek funduszu rezerwowego.

6. Zjednoczenie może otwierać ponadto na podstawie obowiązujących przepisów inne bankowe rachunki, jak np.:

- 1) rachunki własnej działalności gospodarczej,
- 2) rachunki jednostek organizacyjnych, działających w ramach zjednoczenia na zasadach wewnętrznego rozrachunku gospodarczego,
- 3) rachunki akcji specjalnych,
- 4) rachunek funduszu postępu technicznego,
- 5) rachunek scentralizowanej amortyzacji przedsiębiorstw.

§ 3. 1. Wysokość rocznej sumy wpłat przedsiębiorstw na fundusz administracyjny ustala zjednoczenie w ramach sumy, jaką zamyka się roczny preliminarz wydatków administracyjnych zjednoczenia.

2. Zasady wyznaczania sum wpłat przypadających na poszczególne przedsiębiorstwa (zakłady), jak również sposób i terminy wpłat ustala właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych).

§ 4. Zjednoczenie ujmuje swą działalność w rocznym planie finansowym, sporządzonym według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia. Plan finansowy zatwierdza właściwy minister (kierownik urzędu centralnego) przy ustaleniu zbiorczego preliminarza działalności administracyjnej wszystkich zjednoczeń (§ 6 ust. 3).

§ 5. Zjednoczenie sporządza w ramach rocznego planu finansowego preliminarz działalności administracyjnej na podstawie wytycznych właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) uzgodnionych z Ministrem Finansów.

§ 6. 1. Zjednoczenie przedstawia opracowany projekt planu finansowego w 3 egzemplarzach do zatwierdzenia właściwemu ministrowi (kierownikowi urzędu centralnego).

2. Jeden egzemplarz zatwierdzonego planu finansowego ministerstwa (urzędy centralne) przesyłają bankom finansującym.

3. Zbiorczy projekt preliminarza działalności administracyjnej (część I planu finansowego) wszystkich zjednoczeń ministerstwo (urząd centralny) przedstawia Ministerstwu Finansów w terminie przewidzianym dla złożenia projektu budżetu, jako załącznik do bilansu dochodów i wydatków.

§ 7. 1. Zatwierdzone przez właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego) preliminarze działalności administracyjnej (część I planu finansowego) stanowią dla banku finansującego podstawę finansowania z rachunku bankowego, o którym mowa w § 2 ust. 4.

2. Ogólna suma zatwierdzonego preliminarza działalności administracyjnej (część I planu finansowego) stanowi dla oddziału banku finansującego górną granicę finansowania wydatków związanych z utrzymaniem zjednoczenia.

3. Wykorzystywanie funduszu płac przez zjednoczenie podlega kontroli bankowej według zasad przewidzianych dla funduszu płac pracowników umysłowych przedsiębiorstw należących do zjednoczenia.

§ 8. 1. Zjednoczenie uprawnione jest do dokonywania zmian w preliminarzu działalności administracyjnej (część I planu finansowego), polegających na przesunięciach pomiędzy poszczególnymi pozycjami wydatków, z zastrzeżeniami wynikającymi z ust. 2.

2. Zmiany w preliminarzu powodujące zwiększenie ogólnej jego kwoty, kwoty preliminowanych wydatków osobo-

wych, kwoty na nagrody, kwoty funduszu dyspozycyjnego oraz kwoty wydatków o charakterze inwestycyjnym — mogą następować jedynie za zgodą właściwego ministra (kierownika urzędu centralnego).

§ 9 Środki na nagrody dla pracowników własnych zjednoczenie przewiduje w swoim preliminarzu działalności administracyjnej (część I planu finansowego) na podstawie § 7 uchwały nr 192 Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1956 r. w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w centralnych zarządach i zarządach (Monitor Polski Nr 33, poz. 412).

§ 10. 1. Zjednoczenie przewiduje w ramach swego preliminarza działalności administracyjnej (część I planu finansowego) środki na fundusz dyspozycyjny, o którym mowa w § 14 uchwały nr 518 Rady Ministrów z dnia 17 sierpnia 1956 r. w sprawie rozszerzenia uprawnień dyrektorów centralnych zarządów przemysłu (Monitor Polski Nr 83, poz. 975).

2. Funduszem dysponuje dyrektor zjednoczenia, stosownie do przepisów obowiązujących w sprawie funduszu dyspozycyjnego.

§ 11. Nakłady na inwestycje zdecentralizowane, służące do wykonywania przez zjednoczenie jego działalności administracyjnej, oraz nakłady na kapitalne remonty w tym zakresie pokrywane są ze środków przewidzianych na ten cel w preliminarzu działalności administracyjnej (część I planu finansowego). Zjednoczenie nie dokonuje amortyzacji środków trwałych przeznaczonych dla potrzeb działalności administracyjnej.

§ 12. 1. Wydatki osobowe rady techniczno-ekonomicznej, działającej przy zjednoczeniu, są prelimitowane i pokrywane w ramach bezosobowego funduszu plac.

2. Za udział w posiedzeniach i pracach rady techniczno-ekonomicznej przysługuje jej członkom wynagrodzenie zgodnie z przepisami o komisjach resortowych.

§ 13. Nie wykorzystane w danym roku operacyjnym środki na rachunku rozliczeniowym funduszu administracyjnego (§ 2 ust. 4) zjednoczenia podlegają przekazaniu w ostatnim dniu każdego roku w całości na fundusz rezerwowy zjednoczenia.

III. Zasady administrowania funduszami i finansowania działalności gospodarczej zjednoczeń.

§ 14. Zasady dokonywania wpłat i gospodarowania środkami na rachunku rozliczeń z tytułu wpłat z zysku i pokrywania strat oraz na rachunku funduszu rezerwowego regulują przepisy uchwały nr 392 Rady Ministrów z dnia 13 października 1958 r. w sprawie zasad podziału zysku, różnic wyrównawczych, pokrywania strat, finansowania środków obrotowych, inwestycji i kapitalnych remontów w przedsiębiorstwach przemysłu oraz zasad gospodarki finansowej zjednoczeń przemysłu na 1959 r. (Monitor Polski Nr 88, poz. 491) oraz wydane na jej podstawie przepisy szczegółowe.

§ 15. 1. Koszty działalności gospodarczej, prowadzonej przez zjednoczenie na podstawie uchwały kolegium zjednoczenia we wspólnym interesie przedsiębiorstw i w ich imie

niu, pokrywa zjednoczenie ze środków posiadanych na rachunkach akcji specjalnych.

2. Na rachunki akcji specjalnych zjednoczenia wpływają środki od przedsiębiorstw, pochodzące z przewidzianych w ich planach odpowiednich źródeł finansowych.

3. Pobieranie przez zjednoczenie wpłat od przedsiębiorstw na pokrycie kosztów działalności gospodarczej powinno poprzedzać ustalenie w ramach planu finansowego zjednoczenia preliminarza wydatków tej działalności oraz uzgodnienie z zainteresowanymi przedsiębiorstwami ich udziału w kosztach.

4. Działalność gospodarcza, o której mowa w ust. 1, o ile obowiązujące przepisy lub założenia przyjęte przez zjednoczenie nie przewidują inaczej, powinna być realizowana w granicach kosztów własnych. W razie niewykorzystania części środków pochodzących z wpłat przedsiębiorstw decyzję w sprawie ich przeznaczenia podejmuje kolegium zjednoczenia.

§ 16. 1. Zjednoczenie może w trybie obowiązujących przepisów powoływać do prowadzenia siałej działalności gospodarczej jednostki organizacyjne, działające w ramach zjednoczenia na zasadach rozrachunku gospodarczego.

2. Jednostki, o których mowa w ust. 1 mogą być wyposażone przez zjednoczenie w środki własne w wysokości niezbędnej do prowadzenia działalności gospodarczej, z wpłat zadeklarowanych przez przedsiębiorstwa zgodnie z § 15 ust. 3 albo z innych źródeł (np. kredyt bankowy, fundusz rezerwowy).

3. Na pokrycie potrzeb jednostek wymienionych w ust. 1 zjednoczenie może zaciągać w oddziale banku finansującego kredyty, na warunkach ustalonych dla przedsiębiorstw.

4. Jednostki wymienione w ust. 1 prowadzą działalność gospodarczą na podstawie sporządzonych w ramach planu finansowego zjednoczenia planów techniczno-ekonomicznych według wzoru obowiązującego dla odpowiednich przedsiębiorstw i posiadają własne rachunki bankowe. Jednostki te obowiązują zasady podziału zysku analogiczne do zasad obowiązujących przedsiębiorstwa danego ministerstwa (zjednoczenia), z tym że zjednoczenie może centralizować część zysku pozostającego do dyspozycji jednostek, o których mowa w ust. 1, na rachunku bankowym własnej działalności gospodarczej.

5. W razie zaprzestania działalności jednostki wymienionej w ust. 1 środki uzyskane z likwidacji przydzielonego jej majątku podlegają przekazaniu w całości na rzecz funduszu rezerwowego zjednoczenia.

6. Działalność gospodarcza o której mowa w ust. 1, może być prowadzona na podstawie sporządzonych w ramach planu finansowego zjednoczenia preliminarzy dochodów i wydatków własnej działalności gospodarczej. W tym przypadku przepisy ust. 2—5 nie mają zastosowania, a działalność finansowana jest bezpośrednio z rachunku bankowego własnej działalności gospodarczej.

IV. Księgowość i sprawozdawczość zjednoczeń.

§ 17. 1. Zjednoczenie prowadzi księgowość na podstawie planu kont, opracowanego na podstawie branżowego planu

kont stosowanego przez przedsiębiorstwa należące do działu gospodarki narodowej, który posiada przeważający charakter w danym zjednoczeniu.

2. Plany kont zjednoczenia powinny również obejmować konta wyodrębnionych dotychczas księgowości: rozliczeń z tytułu wyników i środków obrotowych (księgowość rozliczeń z budżetem), rozliczeń różnic budżetowych, funduszu rezerwowego i innych funduszy specjalnego przeznaczenia.

3. W razie prowadzenia przez zjednoczenie działalności gospodarczej w formie określonej w § 16 ust. 6, plan kont zjednoczenia należy uzupełnić kontami służącymi do ewidencji operacji związanych z tą działalnością.

4. W razie powołania jednostek organizacyjnych działających w ramach zjednoczenia na zasadach wewnętrznego rozrachunku gospodarczego jednostki te mogą prowadzić oddzielną księgowość według planu kont obowiązującego przedsiębiorstwa, które prowadzą analogiczną działalność gospodarczą.

§ 18. 1. Zjednoczenie prowadzi ewidencję środków z wpłat przedsiębiorstw, ponoszonych kosztów oraz zmian w stanie funduszu statutowego i funduszu administracyjnego, zgodnie z niżej podanymi zasadami:

- 1) należne od przedsiębiorstw wpłaty księguwać należy w ciężar konta 092 „Rozrachunki bieżące” przy jednoczesnym uznaniu konta 106 „Inne fundusze” — konto analityczne „Fundusz administracyjny zjednoczenia”;
- 2) wpływy środków stanowiących równowartość wpłat przedsiębiorstw należy księguwać w ciężar konta 043 „Rachunek rozliczeniowy” i na dobro konta 092 „Rozrachunki bieżące”;
- 3) koszty administracyjne zjednoczenia należy księguwać w ciężar konta 159 „Koszty administracyjne zjednoczenia” z podziałem w analityce według pozycji przewidzianych w planie kosztów;
- 4) straty i zyski nadzwyczajne zjednoczenia księgowane są na koncie 201 „Straty i zyski”;
- 5) zmiany w stanie środków trwałych rejestrowane są na odpowiednich kontach środków trwałych (001, 002) oraz na koncie 031 „Fundusz statutowy”; przy likwidacji środków trwałych na koncie 031 „Fundusz statutowy” księguje się wartość likwidowanych środków trwałych;
- 6) konto 159 „Koszty administracyjne zjednoczenia” zamyka się w końcu roku przenosząc jego saldo w ciężar konta 201 „Straty i zyski”;
- 7) konto 201 „Straty i zyski” zamyka się w końcu roku, przenosząc jego saldo na konto 106 „Inne fundusze” („Fundusz administracyjny zjednoczenia” bądź „Fundusz rezerwowy zjednoczenia” — jeśli chodzi o zysk z własnej działalności gospodarczej);
- 8) podane w pkt 1—7 symbole i nazwy kont, przewidziane w ramowym planie kont dla prowadzonych według zasad rozrachunku gospodarczego państwowych przedsiębiorstw przemysłu wielkiego i średniego, w zjednoczeniach należących do innych działów gospodarki narodo-

wej należy zastąpić symbolami i nazwami właściwych ramowych planów kont.

2. Ewidencję operacji gospodarczych nie wymienionych w ust. 1 należy prowadzić zgodnie z przepisami zawartymi w branżowych planach kont.

§ 19. W celu umożliwienia bieżącej kontroli wydatków zjednoczenie prowadzi szczegółową ewidencję wykonywania preliminarza wydatków działalności administracyjnej na kartach wydatków według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia. Ewidencję tę prowadzi się na podstawie odpowiednich zapisów na stronie Ma kont środków pieniężnych.

§ 20. Zjednoczenie obowiązane jest do składania jednostce nadrzędnej:

- 1) kwartalnych sprawozdań o wydatkach i dochodach działalności administracyjnej według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do zarządzenia w terminie do dnia 15 miesiąca następującego po kwartale sprawozdawczym, po uzgodnieniu stanów rachunków bankowych;
- 2) sprawozdań finansowych w terminach i według wzorów przewidzianych w obowiązujących instrukcjach w zakresie sprawozdawczości finansowej, wydanych przez Ministerstwo Finansów i Główny Urząd Statystyczny;
- 3) sprawozdań z działalności gospodarczej prowadzonej na zasadach rozrachunku gospodarczego według przepisów obowiązujących dla sprawozdawczości przedsiębiorstw.

§ 21. Nieuzgodnienie z bankiem finansującym stanów rachunków bankowych w terminie obowiązującym dla sprawozdań, o których mowa w § 20 pkt 1, uprawnia właściwy bank do wstrzymania finansowania.

§ 22. Na podstawie sprawozdań, o których mowa w § 20 pkt 1, ministerstwa (urzędy centralne) sporządzają i przedstawiają Ministerstwu Finansów zbiorcze sprawozdania kwartalne zjednoczeń wraz z odpisem wydanych w związku z tym zarządzeń, zmierzających do usunięcia stwierdzonych uchybień. Termin złożenia zbiorczych sprawozdań i odpisów analiz ustala się na 45 dni po upływie kwartału sprawozdawczego.

V. Przepisy końcowe.

§ 23. Uprawnienia i obowiązki zjednoczenia jako dysponenta kredytów budżetowych określają przepisy wydane na podstawie ustawy z dnia 1 lipca 1958 r. o prawie budżetowym (Dz. U. Nr 45, poz. 221).

§ 24. Do zjednoczenia nie mają zastosowania przepisy zarządzenia Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 1954 r. w sprawie systemu finansowania oraz opracowywania i zatwierdzania preliminarzy wydatków oraz sprawozdań jednostek administracyjnych utrzymywanych z narzutów (Monitor Polski z 1955 r. Nr 28, poz. 274).

§ 25. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1959 r.

Minister Finansów: *T. Dietrich*

II. Plan techniczno-ekonomiczny działalności gospodarczej prowadzonej w trybie § 16 ust. 1 zarządzenia (na zasadach rozrachunku gospodarczego).

Opracować według wzoru planu techniczno-ekonomicznego obowiązującego dla odpowiedzialnych przedsiębiorstw.

III. Preliminarz dochodów i wydatków działalności gospodarczej prowadzonej w trybie § 15 i § 16 ust. 6 zarządzenia.

Lp.	Wyszczególnienie rodzaju dochodów	Wykonanie preliminarza za okres I—VI 195... r.	Preliminarz wydatków	Decyzja ministra	Lp.	Wyszczególnienie rodzaju wydatków	Wykonanie preliminarza za okres I—VI 195... r.	Preliminarz wydatków	Decyzja ministra
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

..... dnia 195... r.

Główny księgowy

.....
(podpis)

Dyrektor

.....
(podpis)

Ministerstwo
 Departament
 Nr
 Warszawa, dnia 195... r.

Zatwierdza się mniejszy na kwotę zł (słownie: złotych).

.....
(podpis)

Budżet
(zjednoczenie)

Załącznik nr 2

Nr pozycji wydatków

KARTA WYDATKÓW

195 . . r.

Kwota rocznego limitu zł	Limit roczny		Ostateczna kwota limitu rocznego zł	Nr zapotrzebowania środków płatniczych	Zwroty (zmniejszenie wydatków) zł	Wydatki (wystawione polecenia przelewu, чеки) zł	Pozostałość z kwoty rocznego limitu zł	w tem kwoty zaangażowane w umowach oraz kwoty zablokowane zł
	zwiększono o zł	zmniejszono o zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Załącznik nr 3.

SPRAWOZDANIE O WYDATKACH I DOCHODACH Z DZIAŁALNOŚCI ADMINISTRACYJNEJ ZJEDNOCZENIA

za kwartał 195 . . r.

Lp.	Wyszczególnienie rodzajów wydatków	Roczny preliminarz zatwierdzony przez ministerstwo	Wykonanie rocznego preliminarza w złotych			
			w okresie sprawozdawczym	% 4 : 3	od początku roku	% 6 : 3
1	2	3	4	5	6	7
A. Wydatki osobowe						
1	Płace pracowników					
2	Fundusz bezosobowy i prace zlecone					
3	Świadczenia socjalne					
4	Nagrody					
5	Ubezpieczenia społeczne					
Razem grupa A						

Lp.	Wyszczególnienie rodzajów wydatków	Roczny preliminarz zatwierdzony przez ministerstwo	Wykonanie rocznego preliminarza w złotych			
			w okresie sprawozdawczym	% 4 : 3	od początku roku	% 6 : 3
1	2	3	4	5	6	7
	B. Wydatki rzeczowe					
6	Delegacje, przejazdy i przeniesienia					
7	Transport: a) własnymi środkami b) obcy					
8	Wydatki administracyjno-gospodarcze					
9	Inwentarz (przedmioty niefundusze)					
10	Inne wydatki w tym fundusz dyspozycyjny					
	Razem grupa B					
	Ogółem wydatki grup A i B					
11	Inwestycje zdecentralizowane					
12	Kapitałowe remonty					
13	Ilość etatów					
14	Średnia płaca					
	Dochody ogółem: a) wpłaty przedsiębiorstw b) inne dochody					

..... dnia 195 ... r.

(główny księgowy)

(dyrektor)